

דף יב.

עין משפט א

הרמב"ם הל' שגגות פ"ג ה"א

מִי שֶׁהֶעִידוּ עָלָיו עֵדִים שֶׁחָטָא חָטָא שֶׁחִיבִין עָלָיו חֲטָאת
 קְבוּעָה * וְלֹא הִתְרוּ בּוֹ אֶלָּא אָמְרוּ רְאִינוּךָ שֶׁעָשִׂיתָ
 מְלֹאכָה בַשַּׁבָּת אוֹ שֶׁאֲכַלְתָּ חֵלֶב וְהוּא אוֹמֵר אֲנִי יוֹדֵעַ
 בְּיָדָי שֶׁלֹּא עָשִׂיתִי דָּבָר זֶה. אֵינוֹ חֵיב חֲטָאת הוֹאִיל וְאִם
 יֹאמֵר מִזִּיד הֵייתִי יִפְטֹר מִן הַקְּרָבָן כִּשְׁאֹמֵר לָהֶן לֹא
 אֲכַלְתִּי וְלֹא עָשִׂיתִי נַעֲשֶׂה כְּאוֹמֵר לֹא אֲכַלְתִּי בַשְּׁגָגָה אֶלָּא
 בְּזָדוֹן שֶׁהוּא פְטוֹר מִן הַקְּרָבָן וְלֹא הִכְחִישׁ אֶת הָעֵדִים:

עין משפט ב.ג.

הרמב"ם הל' שגגות פ"א ה"ח

הִיא טְמֵא וְאָמְרוּ לוֹ שְׁנַיִם נִכְנְסְתָּ לְמִקְדָּשׁ - וְהוּא אוֹמֵר
 לָהֶם לֹא נִכְנְסְתִי נֶאֱמַן וְאֵינוֹ מֵבִיא קְרָבָן שְׁאֵם יִרְצָה

א. כסף משנה מי שהעידו עליו עדים שחטא וכו'. משנה פ"ג דכריתות (דף י"א:) פלוגתא
 ופסק כחכמים:

ב. כסף משנה היה טמא ואמרו לו שנים נכנסת למקדש וכו' אמרו לו שנים טמא היית כשנכנסת
 למקדש וכו'. בפרק ג' דכריתות (דף י"א:) תנן שנים אומרים אכלת (חלב) והוא אומר
 לא אכלתי ר' מאיר מחייב אמר ר"מ אם הביאוהו שנים לידי מיתה החמורה לא יביאוהו
 לידי קרבן הקל אמרו לו מה אם ירצה אם ירצה יאמר מזיד הייתי ודברי רבינו בשתי בבות אלו
 תמוהים דבבבא קמייתא כתב דברי חכמים שאם ירצה יאמר מזיד הייתי ובבבא שנית כתב
 דברי ר"מ אם הביאוהו שנים לידי מיתה החמורה וכו'. ולבאר זה צריך להעתיק לשון
 הגמרא גרסינן התם (דף י"ב) איבעיא להו מ"ט דרבנן משום דאדם נאמן על עצמו יותר
 ממאה איש או דילמא משום דאמרינן מיגו דאי בעי אמר מזיד הייתי פטור כי אמר נמי
 לא אכלתי מהימן ופטור ומאי נ"מ למפשט מינה לטומאה דאי אמרת טעמייהו דרבנן משום
 דאדם נאמן על עצמו יותר ממאה ל"ש טומאה חדשה ול"ש טומאה ישנה ואי אמרת
 טעמייהו דרבנן משום דאמרינן מיגו כי פטרי ליה רבנן מטומאה ישנה אבל מטומאה חדשה
 מיחייב מ"ט טומאה ישנה מיגו דאי בעי אמר טבלתי פטור כי אמר נמי לא נטמאתי פטור
 דאיכא למימר מאי לא נטמאתי דקאמר לא עמדתי בטומאתי אלא טבלתי אבל טומאה
 חדשה מיחייב מ"ט דכי אמר נמי טבלתי מיחייב דאמרי ליה עדים השתא נטמאת מאי ת"ש
 א"ל ע"א נטמאת והוא אומר לא נטמאתי פטור יכול אפילו שנים אמר ר"מ ק"ו אם
 הביאוהו שנים למיתה החמורה לא יביאוהו לידי קרבן קל וחכ"א אדם נאמן על עצמו יותר

ממאה איש ש"מ טעמייהו דרבנן משום דאמרינן אדם נאמן על עצמו יותר ממאה איש אמר רבי אמי לעולם טעמא דרבנן משום דאמרינן מיגו וה"ק מתוך שאם רצה לומר לא נטמאתי פטור הילכך אדם נאמן ע"י עצמו יותר ממאה איש א"ה היינו חלב מהו דתימא אכלתי חלב קמתריץ דיבוריה לא אכלתי שוגג אלא מזיד אבל נטמאתי והוא אומר לא נטמאתי לא קמתריץ דיבוריה קא משמע לן ה"נ לא עמדתי בטומאתי אבל טבלתי ת"ש וכו' א"ל ע"א נטמאת והוא אומר לא נטמאתי פטור יכול אפי' שנים מכחישים אמר ר"מ אם הביאוהו שנים לידי מיתה החמורה לא יביאוהו לידי קרבן הקל ר"י אומר נאמן אדם על עצמו יותר ממאה איש ומודים חכמים לר"י בחלבים ובביאת מקדש אבל בטומאה לא מודו ליה במאי עסקינן אילימא בטומאה ישנה מ"ש חלבים וביאת מקדש דמודו ליה דאם רצה יאמר מזיד הייתי טומאה ישנה נמי מתרץ דיבוריה דאם רצה יאמר לא עמדתי בטומאתי אלא טבלתי אמר רבינא לעולם בטומאה ישנה וכגון דאמרי ליה עדים אכלת קדשים בטומאת הגוף והוא א"ל לא נטמאתי דהכא לא מתרץ דיבוריה דל"ל לא עמדתי בטומאה אבל טבלתי מאי א"ל טבלתי ואכלתי כי א"ל הכי אתכחש ליה דיבוריה. ופירש"י מיגו דאי בעי וכו' אם היה רוצה לשקר היה יכול לומר מזיד הייתי ומה שאמרת לא אכלתי לא אכלתי שוגג אלא מזיד. לטומאה כגון א"ל נטמאת ומיד באת למקדש. טומאה ישנה אתמול נטמאת והיום נכנסת. טומאה חדשה ליכא מיגו דטבלתי ל"ל דהא א"ל בשעת טומאה נכנסת וא"נ טבלת לא העריב שמשך וכו' וליכא למימר נמי מזיד דבעינן דליתרץ דיבוריה ואי הוה אמר לא נכנסתי הוה מתרץ דיבוריה לא נכנסתי שוגג אלא מזיד אבל כיון דא"ל לא נטמאתי כי אמר נמי לא נטמאתי שוגג אלא מזיד לא מיפטור מקרבן דטומאה לא איכפת לן אי שוגג אי מזיד הוה וביאת מקדש הואי שוגג וכו'. לעולם טעמייהו דרבנן משום מיגו ובטומאה ישנה הוא דפליגי וכו'. אבל בטומאה כגון היכא דאמר לא נטמאתי לא מודו ליה ולא ס"ל דפטור אלמא טעמייהו דרבנן משום דמיגו דמתרץ דיבוריה כגון לא עשיתי שוגג אלא מזיד אבל גבי לא נטמאתי וכו' לא מודו לר"י ואיפשיט בעיין דטעמא משום מיגו [ותו לא מידי] וקא פריך גמרא דבאי זה טומאה עסקינן דליכא מיגו אי בטומאה ישנה הא איכא מיגו ואמאי לא מודו ליה בישנה. אמר רבינא לעולם איכא ישנה דלית בה מיגו. וכגון דאמרי נטמאת אתמול ואכלת היום קדשים דהיינו טומאת הגוף ונתחייבת חטאת והוא אומר לא נטמאתי ואכחשינהו בין באכילה בין בנגיעה דלא אכל ולא נגע קדשים בטומאה ואי הדר אמר השתא לא נטמאתי דקא אמינא לא עמדתי בטומאה לא קא מכוין למיפטור מקרבן. ל"א מאכילה דאית בה קרבן מכחיש להו מנגיעה לא מכחיש להו ואיתכחש בדוכתיה בטומאת מגע קמא. מודים חכמים לר"י בחלבים ובביאת מקדש דשייך בהו קרבן אבל בטומאה גרידתא בלא ביאת מקדש דליכא קרבן לא מודו ליה בטומאה ולא נגע בטהרות ובמאי עסקינן אי בטומאה ישנה וכו' אלא מדפסיק ותני דלא מודו ליה בשום טומאה ש"מ טעמא לאו משום מיגו. בטומאה ישנה איכא מיגו אלא טעמא משום דאדם נאמן על עצמו הילכך היכא דאיכא קרבן הכי אבל בטומאה גרידתא לא. אמר רבינא לעולם טעמא משום מיגו בחלבים ובטומאת מקדש איכא מיגו דלא נכנסתי שוגג אלא מזיד וגבי טומאה דלא מודו ליה משום דליכא מיגו ואע"ג דשייך ביה קרבן ואיכא טומאה ישנה דלית בה מיגו כגון א"ל אכלת חלב קדשים וכו'. והתוס' [בד"ה ודחי רבינא] פירשו בשם ר"י לעולם בטומאה ישנה דקאמרי רבנן דחייב כגון דקאמרי עדים אכלת קדשים בטומאת הגוף והוא אומר לא נטמאתי דלא חשבי רבנן דמתרץ דיבוריה בהא דאי הוה אמרינן שר"ל לא עמדתי בטומאתי אלא טבלתי תחלה כבר אתכחיש ליה מיגו קמא שאמר לא נטמאתי דמשמע לא שוגג ולא מזיד כיון שלא השיב להם על האכילה כמו שאמרו לו. ורבינו נראה שהוא פסק כדאמר רבינא ואע"ג דלכאורה משמע דדרך דחייה אתמר משמע ליה לרבינו דהוי מסקנא וקושטא דמילתא משום דמסתבר טעמיה והוא מפרש דברי רבינא דע"כ לא פליגי רבנן עליה דר"מ אלא כשא"ל נכנסת והוא אומר לא נכנסתי דלא מכחיש סהדי משום דמצי מתרץ דיבוריה לא נכנסתי שוגג אלא מזיד והוי דומיא דחלבים אבל כי א"ל אכלת קדשים

יֹאמֶר מִזִּיד הָיִיתִי. אָמְרוּ לוֹ שְׁנַיִם טָמֵא הָיִיתָ כְּשֶׁנִּכְנַסְתָּ
 לַמִּקְדָּשׁ וּבְכַפְּיָנוּ נִטְמָאתָ וַיִּדְעַתָּ שְׂאֵתָה טָמֵא אָף עַל פִּי
 שֶׁהָיָה בֵּין טְמֵאָה זוֹ שְׂמֻעֵי־דִין בָּהּ וּבֵין כְּנִיסָתוֹ לַמִּקְדָּשׁ
 יָמִים רַבִּים שְׂאֵפְשֶׁר לוֹ שְׂיֹאמֶר כָּבֹר טַבְּלָתִי הוּאִיל
 וְהִכְחִישׁ אֶת הָעֵדִים וְאָמַר לֹא נִטְמָאתִי מֵעוֹלָם הֲרִי אֵלוֹ
 נְאֻמָּנִים וּמְבִיא קֶרֶבֶן עַל פִּיהֶם. אִם הֵבִיאוּהוּ שְׁנַיִם לְיָדֵי
 מִיתָה חֲמוּרָה קָל וְחֹמֶר שְׂיִבִיאוּהוּ לְיָדֵי קֶרֶבֶן הַקָּל שֶׁהֲרִי
 הַכְּחִישׁן :

בטומאת הגוף והוא אומר לא נטמאתי דלא מצי מתרץ דיבוריה משום דאי הוה מהדר להו לא אכלתי כדאמרו ליה אי הוה טומאה ישנה ה"מ מתרץ דיבוריה לא אכלתי בטומאה שטבלתי קודם אבל השתא דאינהו אמרי ליה אכלת בטומאה והוא מהדר להו לא נטמאתי ודאי משמע דהכי קאמר להו לא נטמאתי מעולם וכיון דקא מכחיש להו לסהדי מודו רבנן לר"מ דאינו נאמן אפילו בטומאה ישנה שאם הביאוהו שנים לידי מיתה החמורה וכו'. ודקדק רבינו לכתוב בכבא השנית וידעת שאתה טמא משום דאל"כ לא יתחייב קרבן כמ"ש בר"פ זה: ועדיין יש לדקדק בדברי רבינו דאמרינן התם בגמ' אמר ר"נ הלכה כר' יהודה אמר רב יוסף לא אמרה אלא בינו לבין עצמו ולעצמו וכיון דאיפסיקא בגמרא הלכתא כר' יהודה דאמר הוא נאמן על עצמו יותר ממאה איש אפי' שמכחיש לסהדי מהימן ולמה פסק רבינו דכי מכחיש לסהדי לא מהימן וכבר השיגו הראב"ד בזה וכתב וז"ל א"א זו הסוגיא שלנו וכו'. ונ"ל שרבינו סובר שמה שאמר ר"נ הלכה כר' יהודה לא לענין קרבן אמר אלא לענין טהרות שהוא נוגע בהן שהן טהורות וזהו שאמר רב יוסף לא אמרה אלא בינו לבין עצמו וכו' כלומר לא אמר ר"ל דהלכה כר' יהודה לענין קרבן אלא לענין טהרות שנגע בהם בלבד ואף גם זאת לעצמו דוקא הוא דנאמן לאכלם אבל אחרים אינם רשאים לאכלם והוא עצמו ג"כ אינו רשאי לאכלם בפני אחרים כדי שלא יזלזלו בטהרות אבל ענין קרבן פשיטא דהלכה כרבנן. ולדברי הראב"ד שמפרש דלא אמר ר' יהודה אלא בינו לבין עצמו שלא יגע בטהרות אחרים דמשמע דלא איירי ר' יהודה לענין קרבן אלא לענין טהרות בלבד קשה שמתחלת דבריו משמע דלענין קרבן איירי ר' יהודה ועוד דבהדיא משמע הכי בגמרא ואם נאמר דה"ק לענין קרבן מיירי ר"י ולענין אכילת טהרות לא אמרה אלא בשל עצמו איני יודע מה לו להראב"ד להזכיר זה:

דף יב:

עין משפט א

הרמב"ם הל' שנגזרות פ"ט הי"ד

כָּבַר בְּאָרְנוּ בְּהִלְכוֹת בִּיאוֹת אֲסוּרוֹת * מֵהָ הִיא הַשְּׂפָחָה
 הַחֲרוּפָה הָאֲמוּרָה בַּתּוֹרָה. וְשֹׁאֵינָן חֵיבִין עַד שְׂיִבְעֵל
 כְּדַרְכָּהּ וַיִּגְמַר. לְפִיכָךְ אִם אָמְרוּ לוֹ שְׁנַיִם בְּעֵלְתָּ שְׂפָחָה
 חֲרוּפָה וְהוּא אֹמֵר לֹא בְּעֵלְתִי נֶאֱמַן וְאֵינוּ מְבִיא קָרְבָן
 עַל פִּיהֶן. שֶׁהָרִי הוּא יוֹדֵעַ אִם גָּמַר בִּיאָתוֹ אוֹ לֹא גָמַר
 וְזֶה שֶׁאָמַר לֹא בְּעֵלְתִי כְּלוּמַר לֹא גָמַרְתִּי:

עין משפט ב

הרמב"ם הל' נזירות פ"ט הי"ז

בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים כְּשֶׁשָּׁתְּקוּ הַנְּזִירִים שְׁנֵיהֶם ד או
 נִסְתַּפֵּק לָהֶן הַדְּבָר. אָבָל אִם אָמַר אֶחָד מֵהֶן אֲנִי לֹא
 נִטְמַאתִי אֶפְלוֹ שְׁנֵי יָדַי מְעִידִים עָלָיו שֶׁנִּטְמָא אֵינוּ
 מְבִיא קָרְבָן עַל פִּיהֶם. שֶׁזֶה שֶׁאָמַר לֹא נִטְמַאתִי כְּאוֹמֵר
 אֵינִי מְבִיא בְּטַמְאָה שְׂכָבָר נִשְׁאַלְתִּי עַל נְזִירוֹתִי וְנִמְצָא
 שֶׁאֵינוּ מִכְחִישׁ אֶת הַיְדֵי וְאָדָם נֶאֱמַן עַל יְדֵי עֲצָמוֹ. אָבָל
 אִם שָׁתַק אוֹ נִסְתַּפֵּק לוֹ הָרִי זֶה מְבִיא קָרְבָן אֶפְלוֹ עַל פִּי
 עַד אֶחָד כְּמוֹ שֶׁבְּאָרְנוּ. וְכֵן עַד שֶׁאָמַר לְאֶחָד בְּפָנָי נִדְרָתִי

ג. כסף משנה כבר ביארנו בהל' ביאות אסורות. פ"ג. ומ"ש לפיכך אם אמרו לו שנים בעלת שפחה חרופה וכו'. בפ"ג דכריתות (דף י"ב:):

ד. כסף משנה במה דברים אמורים בששתקו הנזירים שניהם וכו'. ירושלמי שם ובגמרא דידן פרק אמרו לו כריתות (דף י"ב:) מודה ר"מ לחכמים בנזיר טמא שאמרו לו שנים נטמאת והוא אומר לא נטמאתי פטור דאי בעי (אמר) נשאלתי על נזרי ופירש"י נשאלתי לחכם על נזרי ובהיתר נטמאתי והכי קא אמינא ולא נטמאתי בעודי בנדרי: וכן עד שאמר לאחד בפני נדרת בנזירות וכו'. גם זה שם בירושלמי: נהג נזירות ע"פ ע"א. גם זה ירושלמי שם:

בְּנִזְרוֹת אִם הִכְחִישׁוּ אֵינוֹ חַיֵּב כְּלוּם. וְאִם לֹא הִכְחִישׁוּ
 נוֹהֵג נִזְרוֹתוֹ עַל פִּיּוֹ. אֲפֹלוֹ אָמַר לְשָׁנִים רְאִיתִי אֶחָד מִכֶּם
 שֶׁנָּזַר וְאֵינִי יוֹדֵעַ מִי הוּא הוֹאֵל וְאֵין מִכְחִישִׁין אוֹתוֹ
 נוֹהֵגִין נִזְרוֹת עַל פִּיּוֹ. נֶהֱג נִזְרוֹת עַל פִּי עַד אֶחָד וְשָׁתָה
 יַיִן אוֹ נִטְמָא וְהִתְרוּ בּוֹ [לְשָׁנִים] לוֹקֵה אַף עַל פִּי שֶׁעָקַר
 הַנִּזְרוֹת בְּעַד אֶחָד:

עין משפט ג

הרמב"ם הל' שגגות פ"ו ה"ח

אֶכֶל כֶּחָצִי זֵית ^ה וְנוֹדַע לוֹ וְחָזַר וְשָׁכַח וְאָכַל כֶּחָצִי זֵית
 אַחֵר בְּהֶעֱלִים שְׁנֵי פָטוֹר. שֶׁהָרִי נוֹדַע לוֹ בֵּינֵתִים וַיֵּשׁ
 יְדִיעָה לְחָצִי שְׁעוֹר. וְכֵן אִם כָּתַב אוֹת אַחַת [בְּשֶׁבֶת]
 בְּשֶׁגָּגָה וְנוֹדַע לוֹ וְחָזַר וְשָׁכַח וְכָתַב אוֹת שְׁנֵי סְמוּכָה
 לָהּ בְּהֶעֱלִים שְׁנֵי פָטוֹר מִקְרָבֵן חֲטָאָת. וְכֵן כָּל כִּיּוֹצֵא בְּזָה.
 וְכֵן אִם הוֹצִיא שְׁתֵּי אַמּוֹת בְּשׁוּגָג וְשְׁתֵּי אַמּוֹת בְּמִזִּיד
 וְשְׁתֵּי אַמּוֹת בְּשׁוּגָג. אִם בְּזָרִיקָה חַיֵּב. לֹא מִפְּנֵי שֶׁאֵין
 יְדִיעָה לְחָצִי שְׁעוֹר אֶלָּא מִפְּנֵי שֶׁאֵין בְּיָדוֹ לְהַחֲזִירָה.
 לְפִיכָף לֹא הוֹעִילָה לוֹ הַיְדִיעָה שְׁבִינֵתִים. וְאִם בְּהֶעֱבָרָה
 פָּטוֹר שֵׁשׁ יְדִיעָה לְחָצִי שְׁעוֹר כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ:

ה. כסף משנה אכל כחצי זית ונודע לו וכו'. בסוף פרק הבונה (שבת דף ק"ה) ובפרק ג'
 דכריתות (דף י"ו): פלוגתא דתנאי ופסק כחכמים: וכן אם הוציא שתי אמות בשוגג וכו'.
 בסוף פרק הזורק (שבת דף ק"ב):

עין משפט ד

הרמב"ם הל' שגגות פ"ו ה"א

דין שגגת המאכלות כדין שגגת הבעילות. לפיכך אם
אכל אכילות הרבה משם אחד בהעלים אחת. אף על פי
שיש ביניהן ימים רבים אינו חייב אלא חטאת אחת.
כיצד. אכל חלב היום ואכל חלב למחר וחלב למחר
בהעלים אחת. אף על פי שהן בשלשה תמחויין אינו חייב
אלא אחת. אבל אם אכל כזית חלב ונודע לו וחזר ואכל
כזית חלב ונודע לו. חייב על כל אכילה ואכילה
שהדיעות מחלקות השגגות. אכל כחצי זית חלב וחזר
ואכל כחצי זית חלב בהעלים אחת אף על פי שהן שני
תמחויין ואף על פי שהפסיק ביניהן הרי אלו מצטרפין
ומביא חטאת. שאין התמחויין מחלקין. והוא שלא
ישהה ביניהן יותר מכדי אכילת שלש ביצים כמו
שבארנו בהלכות מאכלות אסורות. שפשם שמצטרף
השעור למזיד למלקות כך מצטרף השעור לשוגג
לקרבן:

ו. כסף משנה דין שגגת המאכלות וכו'. משנה וגמרא פ"ג דכריתות (דף י"א ט"ו): ומ"ש
אפילו הם בשלשה תמחויין. שם במשנה א"ר יהושע דתמחויים מחלקים ומשמע דר"ע
פליג עליה וצריך טעם למה פסק כר"ע דתלמידה הוא. ומ"ש אבל אם אכל כזית חלב ונודע
לו וכו'. פ"ד דכריתות (דף י"ז): במשנה: אכל כחצי זית חלב וחזר ואכל כחצי זית חלב וכו'.
משנה פ"ג דכריתות (דף י"ח):

הרמב"ם הל' תרומות פ"י ה"ג

אֶכֶל וְחֹזֵר וְאָכַל. שְׁתָּה וְחֹזֵר וְשָׁתָה ז'. אִם יֵשׁ מִתְחַלֵּת
אֶכֶלָה רִאשׁוֹנָה עַד סוֹף אֶכֶלָה אַחֲרוֹנָה כְּדִי אֶכֶלֶת פָּרֶס
וּמִתְחַלֵּת שְׁתִּיָּה רִאשׁוֹנָה עַד סוֹף שְׁתִּיָּה אַחֲרוֹנָה כְּדִי
שְׁתִּיָּת רְבִיעִית הָרִי אֵלּוּ מְצַטְרְפִין לְכֹזֵית:

עין משפט ה

הרמב"ם הל' טומאת אוכלין פ"ד ה"א

כִּמָּה שְׁעוֹר אֶכְלִין לְטֻמְאָה ח'. לְטֻמְאָת עֲצָמָן כָּל שֶׁהָן
אֶפְלוּ שְׁמֶשֶׁם אוֹ חֶרְדָּל מִתְטַמָּא שְׁנַאֲמַר מְ(וִיקְרָא יָא-לֵד)
כָּל הָאֶכֶל אֲשֶׁר יֵאָכֵל, כָּל שֶׁהוּא. וְאִין אֶכֶל טֻמָּא מְטַמָּא

ז. כסף משנה אכל וחזר ואכל וכו'. ג"ז בתוספתא שם: וכתב הראב"ד א"א אמת הוא שכן מצא בתוספתא וכו'. ובנוסחא דידן בתוספתא דפסחים פ"ק כתוב בכדי שתיית רביעית ובפ"ד ממאכלות אסורות ובהלכות יוה"כ פרק שני כתב רבינו בכדי שתיית רביעית וכתב המ"מ דהכי איתא בתוספתא ויש מי שכתב שאף שיעור השתייה בכדי א"פ ולמדו כן ממ"ש בפרק אמרו לו כל המשקין מצטרפין בכדי א"פ כיצד שתה וחזר ושתה אם יש מתחלת שתייה ראשונה עד סוף שתייה אחרונה כדי א"פ מצטרפין וכתב רבינו דין זה בפרק ח' מהלכות שאר אבות הטומאות וי"ל שעשה חיזוק בטומאת גויה של דבריהם וכ"נ בכריתות דשמואל מחמיר טפי בשיעור אוכלים טמאים ומשקים טמאים משאר איסורים ואע"ג דאיתותב התם יש לנו ללמוד שיש לחלק ביניהם לשאר איסורים ושלא לדחות תוספתא עכ"ל. והר"י קורקוס ז"ל כתב עוד טעם אחר דאכילת האיסורים אאכילה והנאת גרונו הוא דמיחייב ולכך אם יש כדי שתיית רביעית מצטרפת הנאתה והאכילה נמשכת הנאתה יותר ולכך מצטרפת עד כדי אכילת פרס אבל טומאת גויה לאו באכילה ושתייה והנאה תליא מילתא דאפי' תחב לו חבירו בבית הבליעה נטמא גופו ולכך אין לחלק בין אכילה לשתייה ובתרווייהו בכא"פ מצטרפין עכ"ל:

ח. כסף משנה כמה שיעור אוכלין לטומאה וכו'. בת"כ מכל האוכל מלמד שמטמא בכל שהוא יכול יטמא לאחרים בכל שהוא ת"ל אשר יאכל אוכל הנאכל והיינו כביצה. וכתבו רש"י בפרק כל שעה עלה ל"ג והתוספות חלקו עליו שם וכתבו שגם רש"י חזר בו בפרק אותו ואת בנו וגם שם בפרק כל שעה כתב בסוף דבריו ואני שמעתי דאף לקבל טומאה בעי כביצה מ"מ דעת רבינו הוא כפשטא דההיא דת"כ: ואין אוכל מטמא וכו'. בפרק יום הכיפורים (דף פ') טומאת אוכלים בכביצה ומייתי לה מקרא ובפרק כיצד משתתפין עלה פ"ג גבי טומאת אוכלים תניא רבי נתן ורבי דוסא אמרו כביצה שאמרו כמוה ובקליפתה וחכמים אומרים כמוה בלא קליפתה וידוע דהלכה כחכמים: וכן האוכל אוכלים טמאים וכו'. משנה פרק כיצד משתתפין (דף פ"ב פ"ג) וכו"י בן ברוקא שהזכירוהו שם בברייתא בלשון חכמים אומרים:

אֶכֶל אַחַר אוּ מִשְׁקִין אוּ יָדִים עַד שְׁיֵהֶיָהּ בּוֹ כְּבִיזָה בְּלֹא
קְלָפְתָּהּ. וְכֵן הָאוֹכֵל אֶכְלִין טְמָאִים אֵינוֹ נִפְסָל עַד שְׂיֵאֶכֶל
כְּבִיזָה וּמִחֻצָּה וְזֶהוּ חֻצֵי פָּרֶס:

עין משפט ו הרמב"ם הל' טומאת אוכלין פ"ד ה"ב

הַמִּשְׁקִין מִתְטַמְּאִין כָּל שֶׁהֵן וּמִטְמָאִין בְּכָל שֶׁהֵן ט. אֶפְלוּ
טַפַּת מִשְׁקִין טְמָאִים כְּחֻרְדָּל שְׁנִגְעָה בְּאֶכְלִין אוּ בְּכֵלִים
אוּ בְּמִשְׁקִין אַחֲרֵים נְטֻמָּאוּ. וְאִף עַל פִּי כֵן אֵין הַשּׁוֹתֶה
מִשְׁקִין טְמָאִין נִפְסָל עַד שְׂשִׁשָּׁתָּה רְבִיעִית כְּמוֹ שְׂבִאֲרָנוּ:

עין משפט ו הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"א ה"א

כָּל כֹּהֵן הַכֹּשֵׁר לְעִבּוּדָּהּ י אִם שָׁתָה יַיִן אָסוּר לוֹ לְהַכְנִס
מִן הַמְּזִבַּח וּלְפָנִים. וְאִם נִכְנַס וְעָבַד עִבּוּדָתוֹ פְּסוּלָה וְחָיַב

ט. כסף משנה המשקין מתטמאין כל שהן ומטמאין בכל שהן וכו'. בפרק כל שעה עלה י"ד
אהא דאמרינן הב"ע דאיכא משקים בהדי בשר כתבו התוספות מכאן מדקדק ריב"א
דמשקים מטמאים בפחות מרביעית דסתם משקין דבהדי בשר לית בהו רביעית ולקמן נמי
אמרינן גבי מים אבל פחות מרביעית טמאים והא דאמרינן בפרק ב' דע"ז (דף ל"ו) גבי
יין נסך דמטמא טומאת משקין ברביעית ובפ' שני דנדה (דף י"ט) גבי דם הירוק ובכמה
דוכתי אומר ריב"א דבפסול גוייה איירי דשיעורו ברביעית כדתנן בפרק רביעי דמעילה (דף
י"ז):

י. כסף משנה כל כהן הכשר לעבודה וכו'. מ"ש הכשר לעבודה בסיפרא אתה ובניך אתך
מה אתה כשר אף בניך כשרים יצאו חללים ובעלי מומין. ומ"ש שאסור לו להכנס מן
המזבח ולפנים. אף ע"ג דבקרא כתיב באהל מועד בת"כ מייתי מקרא דה"ה למן המזבח
ולפנים וכתבתי ברייתא זו בסוף פרק זה. ומ"ש שעבודתו פסולה. בפ' כ"ג (סנהדרין כ"ב)
אמרינן דשתויי יין מחלי עבודה ופירש"י דכתיב יין ושכר אל תשת וגו' וסמך ליה ולהבדיל
בין הקדש ובין החול משמע בין עבודה קדושה לעבודה מחוללת ומייתי לה ברפ"ב דזבחים
(דף י"ז ע"ב). ומ"ש וחייב מיתה בידי שמים. מבואר בכתוב ומשמע מדברי רבינו דאסור
להכנס מהמזבח ולפנים אע"פ שלא עבד אבל אינו חייב מיתה אא"כ עבד: ומ"ש והוא
ששתה רביעית יין חי בבת אחת מיין שעברו עליו מ' יום אבל אם שתה פחות מרביעית יין וכו'.
בפ"ג דכריתות (דף י"ג ע"ב) ת"ר יין ושכר אל תשת יכול אפילו כל שהוא אפילו מגתו
ת"ל ושכר אין אסור אלא כדי לשכר וכמה כדי לשכר רביעית יין בן מ' יום אם כן מה
ת"ל יין לומר לך שמוזהרים עליו כל שהו ומוזהרים עליו מגתו רבי יהודה אומר יין אין

מִיִּתָּהּ בְּיַדֵּי שָׁמַיִם שְׁנֵאֲמַר (ויקרא י-ט) 'וְלֹא תִמְתּוּ'.
 וְהוּא שְׁשִׁתָּה רְבִיעִית יֵינן חֵי בְּבַת אַחַת מֵיֵינן שְׁעָבְרוּ עָלָיו
 אַרְבָּעִים יוֹם. אֲבָל אִם שָׁתָה פְּחוֹת מֵרְבִיעִית יֵינן. אוֹ שָׁתָה
 רְבִיעִית וְהִפְסִיק בָּהּ. אוֹ מִזְגָּה בְּמַיִם. אוֹ שְׁשִׁתָּה יֵינן מִגְּתוֹ
 בְּתוֹךְ אַרְבָּעִים אֲפָלוּ יֵתֵר מֵרְבִיעִית. פְּטוֹר וְאִינוּ מְחַלְלִין
 עֲבוּדָה. שָׁתָה יֵתֵר מֵרְבִיעִית מִן הַיַּיִן אֶף עַל פִּי שְׁהִיָּה
 מְזוּג וְאֶף עַל פִּי שְׁהִפְסִיק וְשָׁהָה מְעַט מְעַט חֵיב מִיִּתָּהּ
 וּפּוֹסֵל הָעֲבוּדָה:

לי אלא יין שאר משכרים מנין ת"ל ושכר א"כ מה ת"ל יין על היין במיתה ועל שאר משקין באזהרה ר' אליעזר אומר יין אל תשת ושכר אל תשתהו כדרך שכרותו הא אם הפסיק בו או שנתן לתוכו מים כל שהוא פטור במאי פליגי ת"ק סבר גמרי' שכר שכר מנזיר ור' יהודה לא יליף שכר שכר מנזיר ורבי אליעזר סבר מאי שכר מידי דהוא משכר כמאן אזלא הא דתניא אכל דבלה קעילית ושתה דבש או חלב ונכנס למקדש ושימש לוקה כמאן כר' יהודה אמר רב יהודה בר אחותאי הלכה כרבי אליעזר. ופירש רש"י מוזהרים עליו בכל שהוא ומגתו אבל אינו במיתה עד שישתה רביעית בן מ' יום וזהו שכתב רבינו אבל אם שתה פחות מרביעית יין וכו' פטור ואינו מחלל עבודה כלומר איסורא מיהא איכא. ומ"מ יש לתמוה כיון שמוזהרים על כל שהוא ועל יין מגתו למה לא כתב שלוקים עליהם. וי"ל דעל כל שהוא פשיטא שאין לוקין כשם שאין לוקין על כל שאר איסורין שבתורה בכל שהוא ומדלא לקי על יין כל שהו ה"ה דלא לקי על יין מגתו דתרווייהו חד טעמא להו שאינם משכרים: שתה יתר מרביעית יין וכו'. שם אמרינן דרב אשי לא בעא לאורויי משום שכרות וא"ל רב אחא והא אמר רב הלכה כר' אליעזר (דאמר יין אל תשת ושכר אל תשתהו דרך שכרותו הא אם הפסיק בה או שנתן לתוכו מים כל שהוא פטור) ומר הא קרמי ביה מיא א"ל הא ל"ק ברביעית הא ביותר מרביעית: ועל מ"ש רבינו ופוסל את העבודה. כתוב בהשגות א"א לא מחוור מן הגמרא וכו' טעמו משום דכיון דלא אשכחן לגמרא דמפליג בין רביעית ליותר מרביעית אלא בענין הוראה כמו שכתבתי בסמוך מהי תיתי לן לחייב מיתה ולפסול עבודה וטעם רבינו דאע"ג דעל ענין הוראה הוא נאמר חילוק זה מ"מ משמע דר' אליעזר אף לענין עבודה פטר בהפסיק בו או נתן לתוכו מים ומאחר שלמדנו שאין דבריו אמורים אלא ברביעית ממילא משמע דיותר מרביעית כדקאי קאי לחיוב מיתה ולפסול עבודה: